

แนวคิดและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ
ในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10
(พ.ศ.2550-2554)

วันศุกร์ที่ 27 มกราคม 2549

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10

2547

กรม. มีมติเห็นชอบให้ สศช. ดำเนินการแผนฯ

20 ก.ค. 47

2548

- การหารือกับส่วนราชการ ณ จ.กาญจนบุรี
- การสัมมนาเพื่อประเมินแผนฯ 9 และแนวทางแผนฯ 10
- การประชุมประจำปี สศช.
- การสำรวจความเห็นของชุมชน 108 หมู่บ้าน
- คณะกรรมการบริหาร สศช. เห็นชอบกรอบแผนฯ 10
- ระดมความเห็นประชาชน 4 ภาค

ก.พ. 48

เม.ย. 48

มิ.ย. 48

ก.ย. 48

ก.ย. 48

ธ.ค. 48

ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 (ต่อ)

2549

- ประเมินสังเคราะห์ผล 4 ภาค
- ระดมความคิดเห็นเฉพาะกลุ่ม (Focus Group)
- ประชุมประจำปี สศช.
- ยกร่างรายละเอียดของแต่ละยุทธศาสตร์
- ประกาศใช้แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10

ม.ค. 49

ก.พ. 49

มิ.ย. 49

ก.ค.-ส.ค. 49

ต.ค. 49

สถานการณ์การพัฒนาประเทศ

ผลการพัฒนาที่ผ่านมา

- ขาดความสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
- ใช้ทุนที่มีอยู่ในเชิงปริมาณมากกว่าคุณภาพ

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลง...

ศตวรรษแห่งเอเชีย

เศรษฐกิจและสังคมฐานความรู้

สังคมผู้สูงอายุ
ปัญหาการออม และ
ผลิตภาพการผลิต

ประสิทธิภาพการใช้
พลังงานและ
พลังงานทางเลือก

โอกาสจากการ
เปลี่ยนแปลงรูปแบบ
การบริโภค

กรอบแนวคิดของแผนฯ 10

- มุ่งพัฒนาสู่ “สังคมที่มีความสุขอย่างยั่งยืน Green Society”
- แนวคิดพื้นฐานยังคงยึด “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” ยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”
- โดยคำนึงถึง
 - ◆ ดำเนินการในทางสายกลาง
 - ◆ ความสมดุลและยั่งยืน
 - ◆ ความพอประมาณอย่างมีเหตุผล
 - ◆ การมีภูมิคุ้มกัน รู้เท่าทันโลก
 - ◆ การเสริมสร้างคุณภาพคน
- เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคีการพัฒนา

ความเชื่อมโยงระหว่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 และแผนการบริหาร

บริหาร

9 ประเด็นยุทธศาสตร์

1. จัดความยากจน
2. พัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ
3. ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุล แข่งขันได้
4. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
5. ต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
6. พัฒนากฎหมายและส่งเสริมการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี
7. ส่งเสริมประชาธิปไตยและกระบวนการประชาสังคม
8. รักษาความมั่นคงของรัฐ
9. การรองรับการเปลี่ยนแปลงและพลวัตโลก

นโยบายรัฐบาล

ยุทธศาสตร์ปรับโครงสร้าง

การมีส่วนร่วมของภาครัฐ

แผนการบริหารราชการแผ่นดิน (2548-2551)

มีส่วนร่วมทุกกลุ่มสังคม ระดมสมองเต็มเต็ม

การศึกษาวิจัยเฉพาะด้าน

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 (2550-2554)

สังคมแข่งขัน สังคมฐานคุณภาพ สังคมพอกินพอใช้ สังคมด้วยโอกาส

○ วิสัยทัศน์
○ เป้าประสงค์
○ 5 บริบทการเปลี่ยนแปลง

○ ทูทางสังคม
○ ทูเศรษฐกิจ
○ ทูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

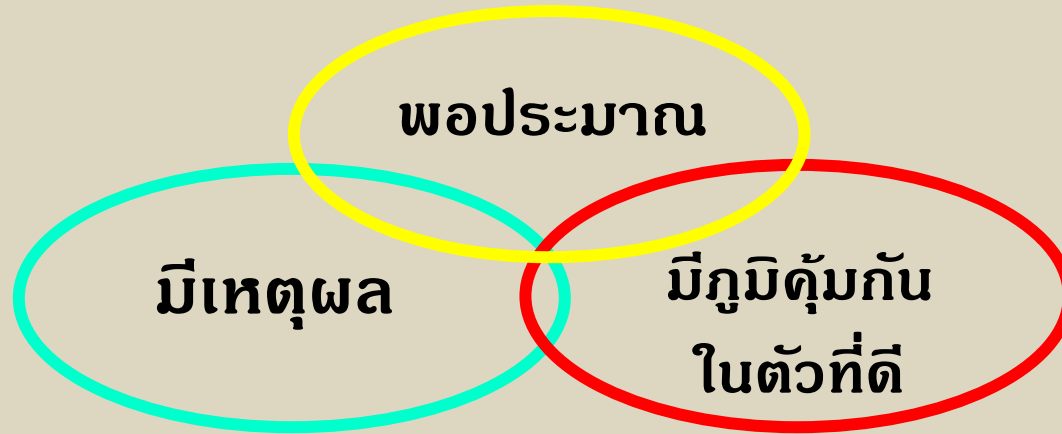
○ ยุทธศาสตร์แผนฯ 10
○ แนวทางการพัฒนา

บทบาทภาคีการพัฒนา

กระบวนการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ทางสายกลาง

เงื่อนไขความรู้
(รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง)

เงื่อนไขคุณธรรม
(ซื่อสัตย์ สุจริต ชยัน อดทน แบ่งปัน)

นำสู่

ชีวิต/เศรษฐกิจ/สังคม

สมดุล/มั่นคง/ยั่งยืน

ทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะแผนฯ 10

เน้นการสร้างภูมิคุ้มกันให้ระบบเศรษฐกิจและสังคมไทย

มุ่งนำทุนที่มีอยู่ใน
สังคมไทย
มาใช้ให้เกิดประโยชน์
และเสริมสร้างให้เข้มแข็ง

ทุนสังคม

ทุนเศรษฐกิจ

ทุนทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม

วางแนวทาง
เสริมสร้างทุนจาก

บุคคล

ครอบครัว

ชุมชน

สถาบัน

ประเทศ

ความหมายและองค์ประกอบ

ทุนทางกายภาพ

ทุนหรือสินทรัพย์ทางการเงิน

ทุนเศรษฐกิจ

Intangible capital

แรงงาน/ทรัพยากรมนุษย์

ทุนเศรษฐกิจ

แนวทางเสริมสร้างทุนเศรษฐกิจ

- **ทุนทางกายภาพ** ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุล แข่งขันได้ ดำเนินนโยบายต่างประเทศเชิงรุก พัฒนากฎหมายและส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดี
- **ทุนทางการเงิน** รักษาเสถียรภาพภายนอก ติดตามและกำกับดูแลการเคลื่อนย้ายเงินทุน ส่งเสริมการทำธุรกรรมการเงินใหม่ ๆ ส่งเสริมการออมภายในประเทศ ระดมทุน จัดสรรทุนให้การผลิตระดับฐานราก สร้างวินัยทางการเงิน
- **ทุน Intangibles** เร่งผลิตบุคลากรด้าน ว&ท ส่งเสริมเอกชนในการลงทุนด้าน R&D คุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และส่งเสริมการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาในเชิงพาณิชย์
- **ทรัพยากรมนุษย์** สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาฝีมือแรงงานให้รองรับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ

ทุนเศรษฐกิจ

บทบาทของภาคี

- **ภาครัฐ** สร้างความรู้ ให้ข้อมูลนโยบายรัฐบาลและแนวทางปฏิบัติ และตัดสินใจทางเลือกการพัฒนา
- **สถาบันการศึกษา** เป็นแกนนำชุมชนให้มีการวิจัยท้องถิ่น และจัดการศึกษาทั้งในและนอกระบบ
- **ธุรกิจเอกชน** พัฒนาทักษะฝีมือแรงงานในสถานประกอบการ
- **ประชาชน** ร่วมวิจัยและพัฒนา ร่วมติดตามการทำงานของภาครัฐ
- **สื่อมวลชน** สร้างระบบสื่อสารนโยบายจากภาครัฐสู่ชุมชนที่ตรงกับข้อเท็จจริง

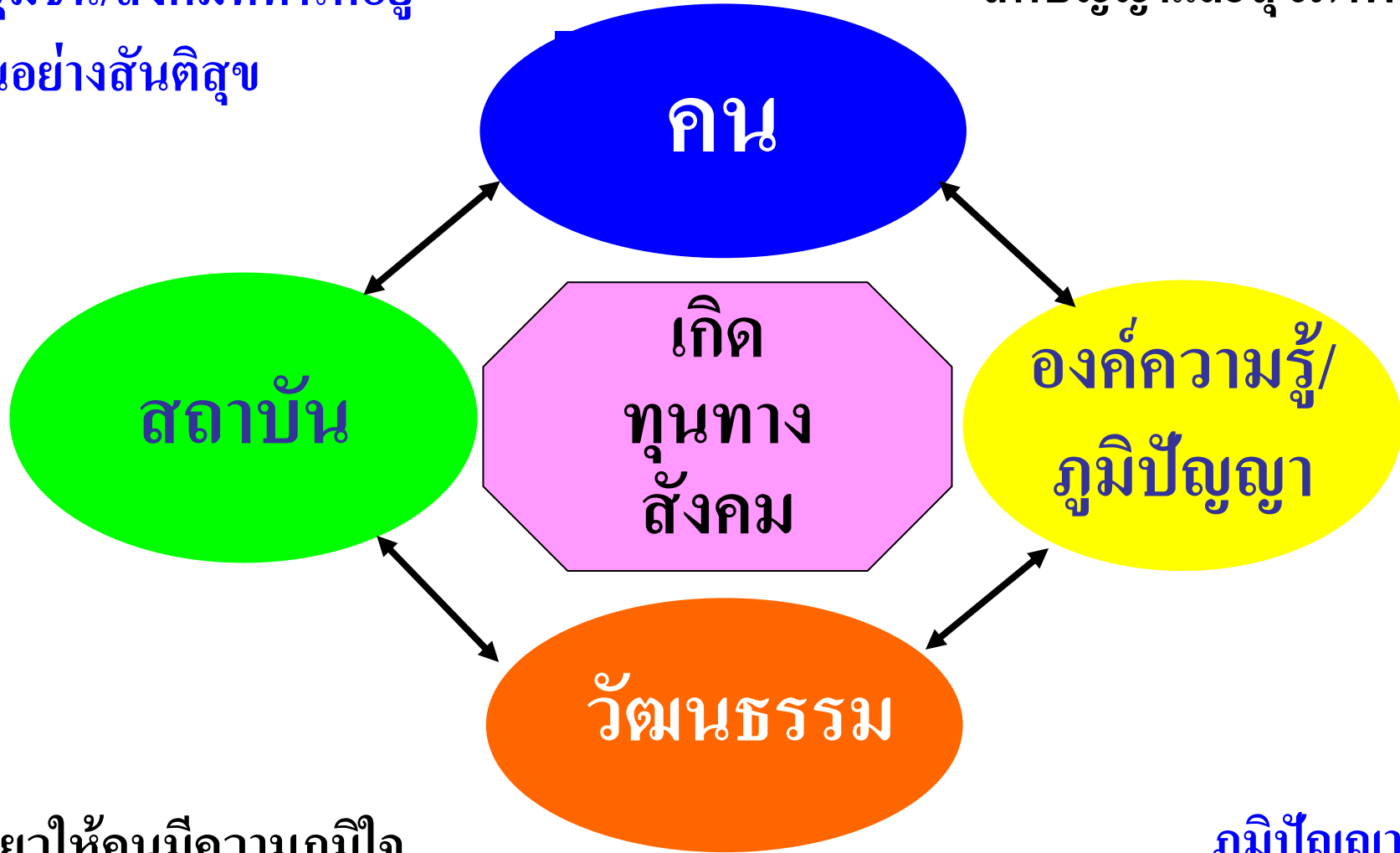
ทุนเศรษฐกิจ

ประเด็นที่ต้องทำความเข้าใจเพิ่มเติม

- การออมเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ
- การสร้างภูมิคุ้มกันให้กับระบบเศรษฐกิจในการรองรับต่อ
การรวมกลุ่มทางการค้าและทางการเงิน
- การสร้างมูลค่าเพิ่มและการเพิ่มผลิตภาพการผลิตให้ภาค
เกษตร อุตสาหกรรม และบริการ
- การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

สนับสนุนให้เกิดพลังของ
คนในชุมชน/สังคมที่ทำให้อยู่
ร่วมกันอย่างสันติสุข

มีคุณภาพทั้งด้านจิตใจ
สติปัญญาและสุขภาพอนามัย

ยึดเหนี่ยวให้คนมีความภูมิใจ
และตระหนักในรากเหง้าของตนเอง

ภูมิปัญญาท้องถิ่น
และความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่

ทุนสังคม

แนวทางเสริมสร้างทุนสังคม

เพิ่มคุณภาพ/ศักยภาพคน พัฒนาคคนในทุกมิติทั้งด้านจิตใจ สติปัญญาและสุขภาพอนามัย

ส่งเสริมบทบาทสถาบันหลักทางสังคม สร้างความเข้มแข็ง/เพิ่มและเชื่อมโยงบทบาทให้สถาบันทางสังคมในการพัฒนาสังคม ปฏิบัติตามแนวทางของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปลูกฝังความรักชาติ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างภาคีการพัฒนา

อนุรักษ์ ฟื้นฟู เสริมสร้างวัฒนธรรมที่ดีงาม ประชาชน/ผู้รู้ถ่ายทอดภูมิปัญญา ผู้สูงอายุ ถ่ายทอดวัฒนธรรม วิถีชีวิต ปลูกฝังเด็กสืบสานประเพณี ภาคีการพัฒนามีส่วนร่วมในการรักษา ฟื้นฟูวัฒนธรรม/แหล่งวัฒนธรรม

พัฒนาต่อยอดองค์ความรู้และภูมิปัญญา จัดการองค์ความรู้ในชุมชน สนับสนุนงานวิจัย/นักวิจัยพื้นบ้าน พัฒนา/ต่อยอดภูมิปัญญาในการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ

สร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเพิ่มทุนทางสังคม สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการพัฒนาบุคลากร เสริมสร้างสุขภาวะของประชาชนเน้นความร่วมมือระหว่างปัจเจกและชุมชน

ทุนสังคม

บทบาทของภาคี

ประชาชน พัฒนาค้น รวบรวม เสริมสร้างความเข้มแข็ง บ-ว-ร อปท. จัดการองค์ความรู้ สืบค้นทุนทางสังคมและนำมาใช้ในการพัฒนา

ภาครัฐ บูรณาการการทำงานแนวดิ่ง/แนวราบ เชื่อมโยงการทำงาน สร้างความรู้ความเข้าใจในสิทธิ/หน้าที่ กระบวนการประชาธิปไตย สร้างการบริหารจัดการที่ดี

ภาคเอกชน จัดทำบรรษัทภิบาล จัดกิจกรรมเป็นประโยชน์ต่อสังคม

สื่อ ใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ เป็นแกนฟังความคิดและสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน บุคลากรสื่อมีจิตสำนึก/รับผิดชอบ เป็นแบบอย่างที่ดี

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงทุนในการเสริมสร้างทุนทางสังคม สนับสนุนกระบวนการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม พัฒนาศักยภาพของผู้บริหาร บุคลากร

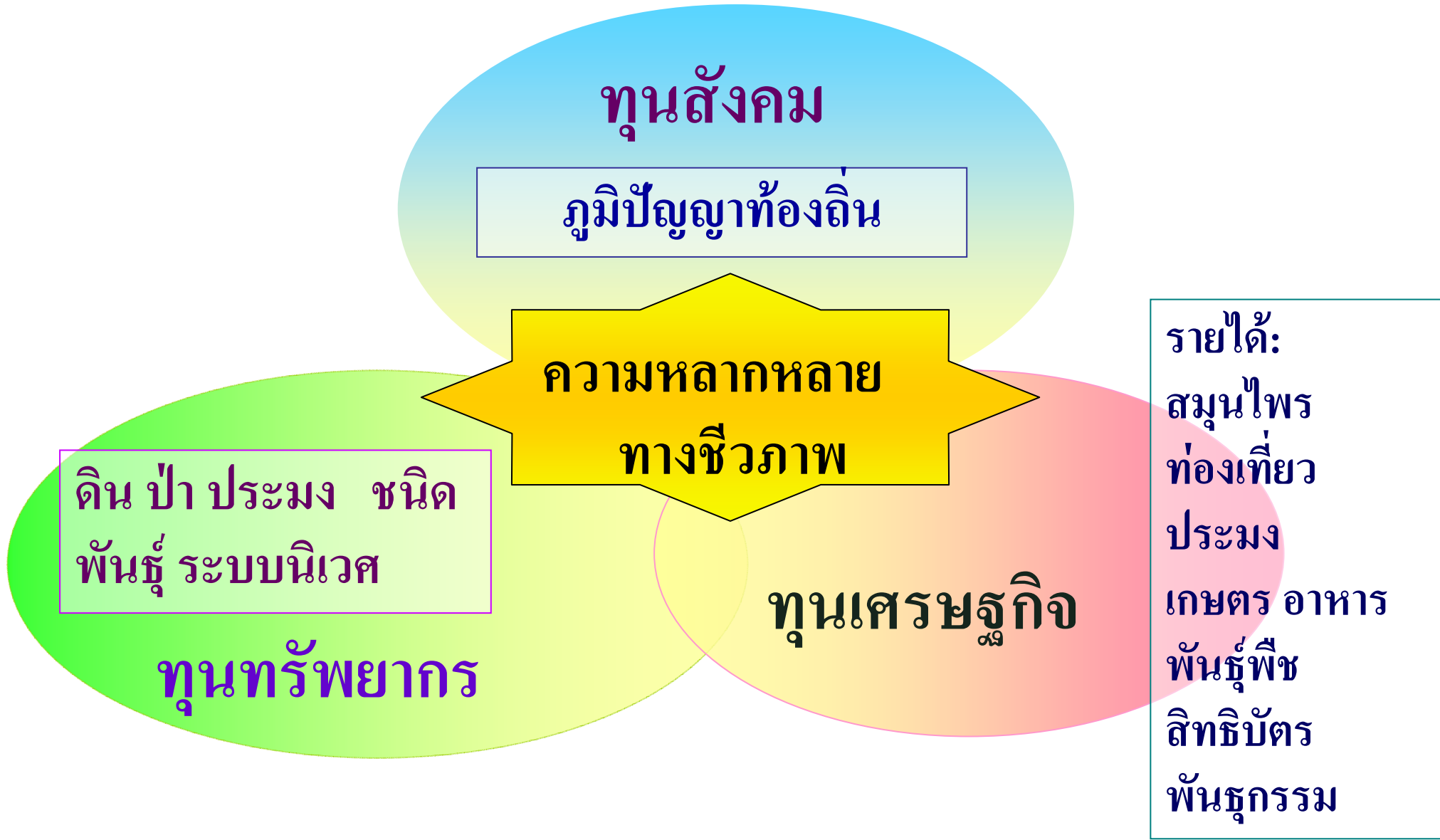
สถาบันการศึกษา ทำวิจัยร่วมกับชุมชน สร้างกระบวนการเรียนรู้ให้ชุมชน

ทุนสังคม

ประเด็นที่ต้องทำความเข้าใจเพิ่มเติม

- การสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อเตรียมรับสังคมผู้สูงอายุ
- ความเชื่อมโยงระหว่างทุนทางสังคมกับทุนเศรษฐกิจและทรัพยากรฯ และสิ่งแวดล้อม เช่น การใช้วัฒนธรรมเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ การสร้างพลังร่วมเพื่อการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- แนวทางการปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในระดับ ครอบครัว ชุมชน และประเทศ
- บทบาทของภาคีในการขับเคลื่อนทุนทางสังคม เช่น สื่อ ธุรกิจ เอกชน

ความหลากหลายทางชีวภาพเชื่อมโยงกับทุน 3 ด้าน

**เศรษฐกิจบนฐาน
ความหลากหลาย
ทางชีวภาพ**

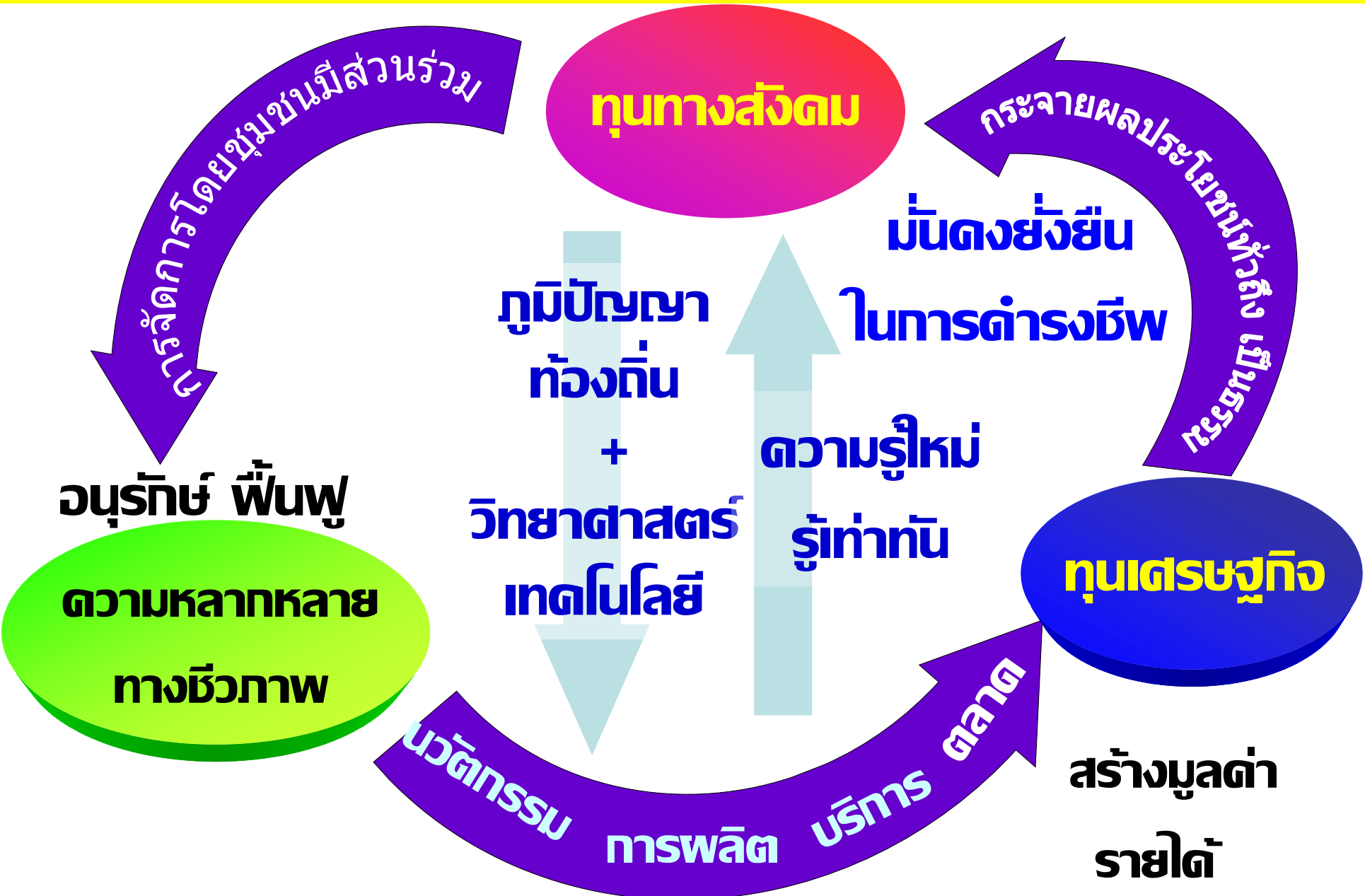
การผลิต

- สมุนไพร ยา
- เกษตรอินทรีย์/วนเกษตร
- ไม้ดอกไม้ประดับ สัตว์สวยงาม
- เศรษฐกิจชุมชนจากภูมิปัญญา
- ประมงพื้นบ้าน/ชายฝั่ง
- พลังงานทดแทน ไบโอดีเซล

บริการ

- การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ
- การแพทย์/สาธารณสุข
- กิจกรรมเพื่อสุขภาพ สปา

กระบวนการเสริมสร้างทุน

ทุนทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม

แนวทางเสริมสร้างทุน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- กระจายผลประโยชน์ กระจายอำนาจจัดการ ส่งเสริมการมีส่วนร่วม
- สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจความหลากหลายทางชีวภาพ
- ลดผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ

ทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นเพิ่มเติมจากการระดมความคิดเห็นระดับภาค

เสริมสร้างทุนด้านความหลากหลายทางชีวภาพ โดยอนุรักษ์ฟื้นฟูคุ้มครองพันธุ์กรรมท้องถิ่น และควบคุมกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งวิจัยและพัฒนายกระดับภูมิปัญญาท้องถิ่น

เสริมสร้างทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอื่นๆ โดยปรับกระบวนการพัฒนาให้คนเป็นส่วนหนึ่งของระบบนิเวศ ให้ชุมชนบริหารจัดการทรัพยากร และสร้างจิตสำนึกสาธารณะแก่เยาวชน/ชุมชน

ทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

บทบาทของภาคี

- **ภาครัฐ** ปรับปรุงกลไกบริหารจัดการและกฎหมายให้มีประสิทธิภาพ และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- **ธุรกิจเอกชน** พัฒนาการตลาดและสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมจากทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพ
- **ภาควิชาการและNGO** วิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ ยกระดับภูมิปัญญาท้องถิ่นโดยเชื่อมโยงกับเทคโนโลยี สร้างกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน
- **ประชาชน/ชุมชน** เรียนรู้ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ ทำความเข้าใจเรื่องสิทธิชุมชน
- **ภาคการเมือง** สนับสนุนการกระจายผลประโยชน์ที่โปร่งใส เป็นธรรม
- **สื่อมวลชน** ผลิตสื่อที่สร้างสรรค์/สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ทุนทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม

ประเด็นที่ต้องทำความเข้าใจ เพิ่มเติม

- กำหนดทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจฐานความหลากหลายทางชีวภาพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- **จัดทำแผนที่นำทาง (Road Map) เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์**
- สร้างมูลค่าเพิ่ม และการพัฒนาห่วงโซ่การผลิตของสินค้า และบริการ
- **ควบคุมมลพิษที่สำคัญ และส่งผลกระทบต่อฐานทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพ**
- กำหนดกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละลุ่มน้ำ

แผนการดำเนินงาน

จัดทำร่างยุทธศาสตร์แผนฯ 10

ระดมความเห็น
Focus Group
10-11 ก.พ.
“อยุธยา”

ระดมความเห็น
ระดับภาค

เสนอร่างแผนฯ 10
ในการประชุมประจำปี

- ปรับปรุงร่างแผนฯ 10
- เสนอ ครม.
- ลงพระปรมาภิไธย

ประกาศใช้
แผนฯ 10

ธ.ค.

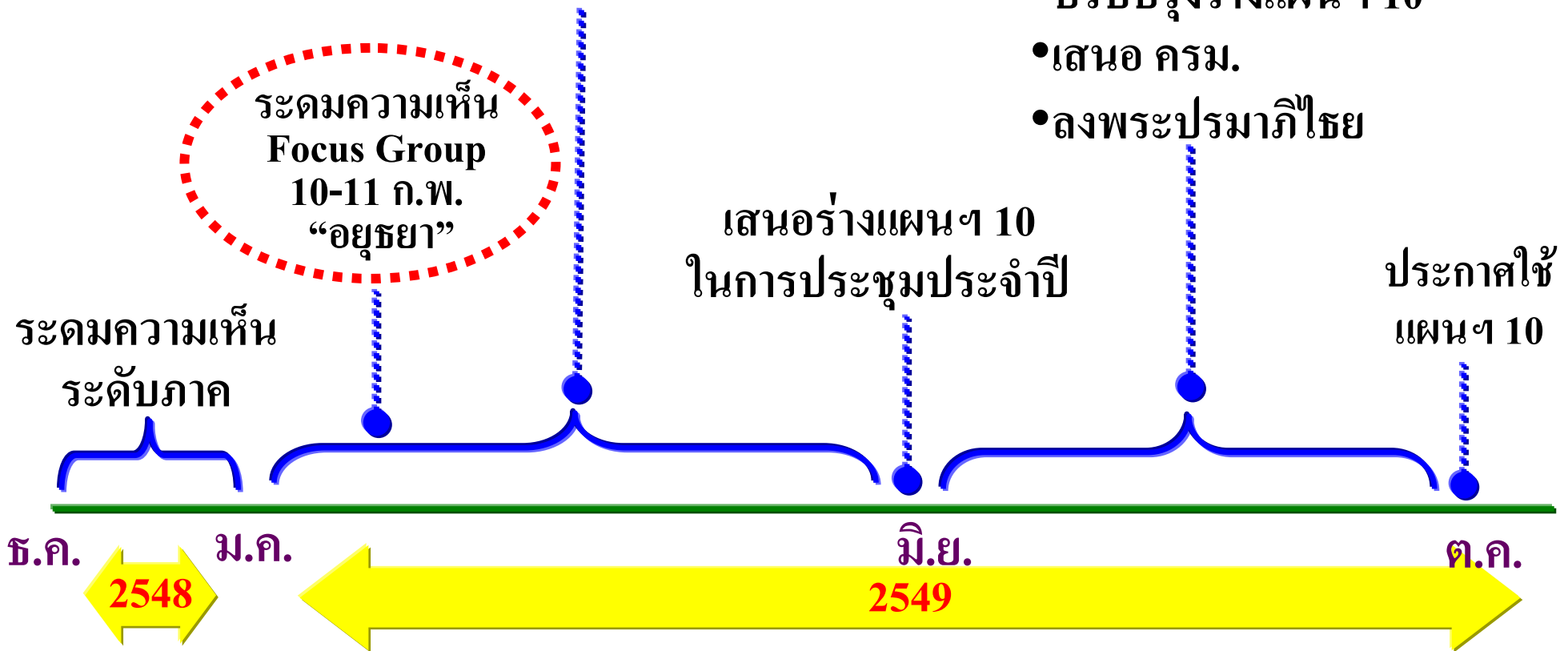
ม.ค.

มิ.ย.

ต.ค.

2548

2549

ประเด็นในการระดมความเห็น FOCUS GROUP

- แนวทางและกระบวนการเสริมสร้างทุนทางเศรษฐกิจ
ทุนทางสังคม ทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
รวมทั้งบทบาทของภาคีการพัฒนา
- ความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างแนวทางเสริมสร้างทุน 3 ทุน
กับประเด็นยุทธศาสตร์ของแผนการบริหารราชการแผ่นดิน
- ประเด็นที่ต้องทำความเข้าใจเพิ่มเติม

ช่วงเวลาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
และรับมอบนโยบายจากรัฐมนตรีประจำ
สำนักนายกรัฐมนตรี